

تاریخچه پرستاری

واژه پرستار به معنای پرستنده؛ غمخوار و حافظ می باشد. و در فرهنگ لاتین پرستار از لغت Nutricious گرفته شده است که به معنای پروردن ؛ تغذیه کردن و پرورش دادن است. با توجه به این معنا هرگونه مراقبت و مواظبتی که فرد از فرد دیگری اعم از بیمار یا سالم به عمل آورد پرستاری نامیده می شود. تاریخ پرستاری به طور جدایی ناپذیری با تاریخ رشته پزشکی پیوند دارد. قدیمی ترین نوشته های موجود در رابطه با پزشکی و مراقبت، از شرق باستان به دست آمده اند.

نوشته های خطی مربوط به ۱۷۵۰ قبل از میلاد و متعلق به بابلیان در زمان حمورابی وجود دارد که قوانین حقوقی و قضایی درباره ی مشاغل مربوط به پزشکی را در آن جامعه تعریف می کند. اگرچه که در تعریف و مفهوم باستانی بیماری، عامل بیماری خدایانی خشمگین هستند که ملت را به خاطر گناهانشان جزا می دهند، اما این مساله نیز مانع از تعهد و احساس مسئولیت افراد جامعه و خانواده در قبال بیماران در رسیدگی و مراقبت از بیماران نشد. در قوانین حمورابی، برای برخی مراقبت ها نظیر کار ماماها، شیر دادن به نوزادان و مراقبت از مادران ضعیف شده حقوق در نظر گرفته شده بود.

در مصر باستان

تاسیسات درمانی عمدتاً در معابد وجود داشت و در این تاسیسات درمانی زنان خدمتگذار معابد از جایگاه بالایی برخوردار بودند. آنها دست در دست و پا به پای پزشکان کار می کردند و از بیماران مراقبتهای پزشکی و پرستاری به عمل می آوردند. غالباً برای پرستاری در محیطهای مسکونی از زنان استفاده می شد که آنها غالباً ضروریات علمی را از درون خانواده آموخته بودند و یا به صورت غریزی انجام می دادند.

در هندوستان، ۳۰۰ سال قبل از میلاد

مقرراتی برای بهداشت، تهویه و راحتی بیماران در بیمارستان‌ها به اجرا در آمد و مکتوب نگهداری شد. مراقبت از بیماران را مردانی که در این زمینه آموزش دیده بودند بر عهده داشتند. در سال ۲۵۰ قبل از میلاد اولین مدرسه پرستاری در هندوستان آغاز به کار کرد که در آن دانش آموزان اصول، مقررات و مهارت‌های پرستاری را از قبیل: آشپزی، مراقبت‌های بدنی و ماساژ را می‌آموختند، یک متن که مدت‌ها بعد و در حدود ۵۵۰ میلادی نگارش شده، توانایی‌ها و مهارت‌هایی که یک پرستار می‌بایست دارا باشد را اینگونه توصیف می‌کند: ... او می‌تواند بیمار را به سمت خود جلب کند، در برابر پزشک وفادار است، در بدن، روح و حرف زدن خالص است، باهوش و کارآمد کار می‌کند.

در روم باستان

پرستاری در لابلای خون و جنگ و شمشیر در لژیون‌های نظامی روم توسعه و رشد پیدا کرد. سربازان تحت آموزش‌های مقدماتی کمک‌های اولیه قرار می‌گرفتند در همین هنگام نیز حمل بیماران و مجروحان به بیمارستان‌های نظامی نیز صورت می‌گرفت که در آنجا و بیمارستان‌های نظامی از زنان آموزش دیده در زمینه مقررات پرستاری و پزشکی استفاده می‌شد.

در یونان باستان

در کنار پزشکی سنتی دینی شرقی در پایان قرن پنجم قبل از میلاد مسیح، پزشکی عقلانی نیز پیشرفت نمود. برای این دوران از علم پزشکی، پزشک سرشناس یونانی بقراط، در یونان و جهان معنای خاصی دارد. در یونان دانش آموزان پزشکی هم وظیفه داشتند که بعنوان پرستار از بیماران مراقبت کنند. در یک مجموعه‌ی خطی یونانی در مبحث پزشکی که توسط بقراط نوشته شده، به وضوح مطالبی درباره‌ی نقش پزشکان در امور مراقبتی بیان شده، بطور مثال یک سلسله مراتب برای دانش آموزان پزشکی وجود دارد که این سلسله مراتب بر اساس سطح تحصیلی، آنان را به امور مراقبتی مشخص موظف می‌کند، پزشکان در حال تحصیل وظایفی از قبیل غذا دادن و خوراندن دارو به بیماران، پیشبرد درمان را دارند و چگونه بیماران را تحت

نظر قرار می‌گیرند و دیگر مفاهیم اساسی پرستاری. اشخاص دیگری نیز بودند که به نام "ناظر بیماران" شناخته می‌شدند و نقش آنها نه تنها مواظبت از بیماران بود بلکه به نوعی دستیاران یا همکاران این پزشکان در بیمارستان‌ها بودند.

در اسلام

پرستاری از شروع جنگ‌های اولیه در صدر اسلام در میادین جنگ‌ها شروع گردیده و تاریخ هزار ساله دارد. در تاریخ اسلامی، به روایتی "کعبه بنت اسد الاسلامیه" که به "رفیده الاسلامیه" (رفیده الأسمیة)، مشهور است بعنوان اولین پرستار اسلام به شمار می‌رود. وی در جنگ بدر شیوه‌های استاندارد مراقبتی را برای سربازان مجروح به کار گرفت به عنوان مثال دادن آگاهی‌های لازم به کادر پرستاریش در مورد ضروریات پزشکی و بهداشتی، مدیریت کردن مراقبت‌های اورژانسی، یا چگونگی حمل و مراقبت‌های مجروحان. در تاریخ از زنان دیگری نیز به عنوان پرستاران صدر اسلام نام برده شده است. از جمله نسیمه، ام سلیمه، ام عطیه، فاطمه‌علیها السلام و زینب‌علیها السلام.

در اروپای قرون وسطی

رشته پرستاری بعنوان یک تخصص در اصل با اتکا به مفهوم عشق به هم نوع در دین مسیحیت به ویژه در جوامع مذهبی و همچنین بسیاری از صومعه‌های تازه تاسیس گسترش می‌یافت. مشکلات اساسی و مرکزی پرستاران عبارت بود از طاعون و جذام که هر دو، مابین قرون ۱۳ و ۱۴ میلادی اروپا را درگیر خود نمود و در اصل تبعات جنگ‌های صلیبی در اروپا بود. برای مراقبت از بیماران جذامی و طاعون زدگان درمانگاه‌های تخصصی در اروپا تاسیس شد که در آن‌ها فرقه‌های مذهبی متفاوت مسیحی و غیره بصورت اختصاصی از بیماران مراقبت‌های لازم را به عمل می‌آوردند.

در آغاز دوران مدرن اروپا

از سال ۱۶۰۰ تا ۱۸۰۰ میلادی، اروپای پروتستان دارای چند بیمارستان درخور توجه بود، ولی هیچ سیستم پرستاری منظم و مرتبی نداشت. تضعیف نقش زن باعث شد که فعالیت پزشکان و پرستاران زن محدود به کمک به همسایگان و خانواده‌های خود شود که بدون حقوق بود و دارای ظرفیت شناخته شده‌ای نبود. در کشورهای کاتولیک راهبه‌ها در بیمارستان‌ها خدمت پرستاری ارائه می‌دادند. نقش رهبری در این زمینه به عهده بنیاد خیریه دختران سن وینست دو پل بود که در سال ۱۶۳۳ بنیان گذاشته شد. در کشورهای کاتولیک بنابر دستور راهبه‌ها در بیمارستان‌ها خدمات پرستاری ارائه می‌شد. گروهی از راهبه‌های کاتولیک گستره کاری خود را به مناطق جدیدی افزایش دادند.

با آغاز سده ۱۸ میلادی

پرستاری و مراقبت‌های پزشکی اغلب توسط طیف پایین و بیسواد جامعه انجام می‌شد، همزمان طبق پیشنهادها نظری برای ورود به شغل پرستاری سطح معینی از تحصیلات برای زنان طبقه متوسط تعیین شد. در نتیجه کمبود پرسنل متخصص بسیار به وضوح پدیدار شد. در سال ۱۷۸۱ اولین مدرسه عمومی پرستاری آلمان در شهر مانهایم توسط "فرانتس آنتوان مای" تاسیس شد. این مدرسه تلاش می‌کرد که یک دوره آموزشی حداقل سه ماهه برای پرستاران برگزار کند. در اتریش جوزف دوم اصلاحات اتریش را سامان داد و در سال ۱۷۸۴ بیمارستان عمومی وین آغاز به کار کرد.

پرستاری در قرن نوزدهم

پرستاری وارد شکل جدیدی از حیات خود شد. در سراسر دنیا و همزمان در اروپا جنبش‌های انسان دوستانه و سازمانهای ارگان یافته برای کمک به انسانها تاسیس می‌شد و نیاز به پرستارانی آموزش دیده و حرفه‌ای روز به روز بیشتر احساس می‌شد. در اروپا نگاه به مقوله پرستاری در حال تغییر کردن به یک حرفه بود و در نتیجه در اروپا همگام با جهان نقش و جایگاه اجتماعی یک پرستار در حال تغییر بود. یک پزشک آلمانی به نام تئو دور فلیدنر به همراه همسرش فریدریکه

فلیدنر در ۱۳ اکتبر ۱۸۳۶ یک آموزشکده پرستاری برای بانوان پروتستانت در آلمان تاسیس کرد تا تأثیرات مضر مراقبت‌های نامناسب از بیمارها توسط کادر آموزش دیده نشده کاهش یابد، این آموزشکده و دیگر ارگان‌های هم‌زمان تاسیس شده در اروپا خود به خوبی مبین اهمیت پیدا کردن جایگاه پرستار در اروپا در قرن نوزدهم هستند.

جنگ جهانی اول باعث بوجود آمدن یک شکاف بزرگ در راه توسعه پرستاری شد، تمام تلاش‌ها برای اتحاد و استاندارد سازی پرستاری متوقف شد، پرستاران در کشورهای جداگانه بر روی رسالت اساسی و اولیه پرستاری که مراقبت از مجروحان جنگی بود می‌پرداختند. در اتریش پس از جنگ و به علت پی بردن به نیاز به پرستاران حرفه‌ای در شرایطی نظیر جنگ، در سال ۱۹۳۳ "گروه فارغ التحصیلان پرستاری اتریش" تاسیس شد.

پرستاری مدرن

در قرن ۱۹ میلادی در آلمان و بریتانیا شروع شد و در سال ۱۹۰۰ در سراسر جهان گسترش یافت. پرستارانی که در مراکز مذهبی با انگیزه‌های مذهبی در حال آموزش دیدن بودند رفته رفته قواعد سختگیرانه پزشکی و سلامت و مراقبت علمی را می‌آموختند که توسط پزشکان تدریس می‌شد. پرستار انگلیسی فلورانس نایتینگل در چنین مکانی تعلیم دید ولی بعدها نقدهایی به این موسسات داشت. در طول جنگ کریمه نایتینگل نه تنها در نیازها و ضروریات حرفه‌ای پرستاری همچنین در درک شخصی و چگونگی تعامل در چارچوب شغل خود به شناخت رسید. او در سال ۱۸۵۹ کتابی با عنوان "نکاتی درباره پرستاری" منتشر کرد. این نوشته بعنوان اولین‌ها در زمینه تئوری پرستاری بشمار می‌رود که همچنین توانست شیوه آموزش پرستاری را دچار اصلاحات اساسی نماید. او بدینوسیله بر هنری دونان تأثیر گذاشت، او موسس جنبش جهانی صلیب سرخ و هلال احمر بود و همچنین تأثیر بسیار زیادی در جدایی مدارس تخصصی پرستاری از مراکز مذهبی داشت که منجر به حرفه‌ای شدن و بصورت یک شغل تبدیل شدن پرستاری شد. در ایالات متحده در سال ۱۸۹۹ شورای بین‌المللی پرستاران تاسیس شد که سخنگوی پرستاری، مرکز ثقل و مرتبط‌کننده پرستاران در سراسر جهان بود و توسعه شغلی و حرفه‌ای پرستاری را در سراسر جهان، پیش می‌برد.

پرستاری حرفه‌ای در ایران

برگرفته از پرستاری حرفه‌ای در کشورهای اروپایی است، اولین بار در سال ۱۲۹۴ شمسی میسیونرهای مذهبی در ارومیه مدرسه پرستاری تاسیس کردند و این شیوه بعدها به سایر شهرهای ایران نیز گسترش یافت. در سال ۱۲۹۵ آموزشگاه دیگری در تبریز با پذیرش داوطلبان دارای مدرک سوم متوسطه و به صورت دوره سه ساله به تربیت پرستار مبادرت نمود. در دهه ۳۰ شمسی اساسنامه‌های آموزشگاه‌های پرستاری توسط وزارت بهداشتی در ایران تدوین شد.

در سال‌های ۱۳۲۰ تا ۱۳۳۸ به ترتیب آموزشگاه‌های پرستاری شرکت نفت آبادان ۱۳۲۰، هلال احمر همدان ۱۳۲۷، تهران ۱۳۲۸، نمازی شیراز ۱۳۳۳ و جرجانی مشهد ۱۳۳۸ تاسیس شدند. انجمن صنفی پرستاران در سال ۱۳۳۶ تشکیل شد و این انجمن به شورای بین‌المللی پرستاری پیوست. از شرایط پذیرش برخی از آموزشگاه‌ها داشتن مدرک دیپلم کامل متوسطه بود. در سال ۱۳۳۷ طبق اساسنامه آموزشگاه‌های پرستاری مصوب شورای عالی فرهنگ، مقرر گردید پذیرش داوطلبان کلیه آموزشگاه‌ها با مدرک کامل متوسطه، دوره تحصیل سه سال و ارزش آن معادل لیسانس پرستاری محسوب گردد. برگرفته از پرستاری حرفه‌ای در کشورهای اروپایی است، اولین بار در سال ۱۲۹۴ شمسی میسیونرهای مذهبی در ارومیه مدرسه پرستاری تاسیس کردند و این شیوه بعدها به سایر شهرهای ایران نیز گسترش یافت. در سال ۱۲۹۵ آموزشگاه دیگری در تبریز با پذیرش داوطلبان دارای مدرک سوم متوسطه و به صورت دوره سه ساله به تربیت پرستار مبادرت نمود.

در سال ۱۳۵۹ با تشکیل شاخه پرستاری ستاد انقلاب فرهنگی برنامه ریزی متمرکز پرستاری توسط این شاخه با استفاده از نظرات صاحب نظران پرستاری صورت گرفت. با تشکیل وزارت بهداشت و درمان آموزش پزشکی، در سال ۱۳۶۵ و ایجاد دانشکده‌های پرستاری و مامایی، کیفیت آموزش پرستاری توسعه فراوان یافت. به گونه‌ای که از سال ۱۳۶۵ آموزش پرستاری در جهت فلسفه جامع گرا، جامعه نگر و جامع نگر گام‌های موثری برداشته است. در سال ۱۳۶۹ انجمن پرستاری ایران بعنوان اولین تشکل صنفی پرستاری بعد از انقلاب تاسیس گردید.

در سال ۱۳۷۳ برنامه کارشناسی رشته پرستاری در راستای آموزشی جامعه نگر تدوین و در سال ۱۳۷۴ برنامه به تصویب شورای عالی برنامه ریزی وزارت فرهنگ و آموزش عالی رسید. پس از تشکیل شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی در وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

این برنامه تحت نظارت کامل وزارت خانه قرار گرفت. و بعد از پی گیری فعالان پرستاری اساسنامه قانون نظام پرستاری در ۲۱ مرداد ۱۳۸۰ تصویب شد

معرفی رشته پرستاری

پرستاری یکی از شاخه های علوم پزشکی است که وظیفه ی مراقبت از بیماران را به عهده دارد. البته با پیشرفت علم و تکنولوژی بر خلاف گذشته پرستاری نیازمند مدرک معتبر است و وظیفه ی یک پرستار تنها محدود به مراقبت از بیماران نمی شود. در تقسیم بندی ها آکادمیک ارزش یک پرستار هم تراز ارزش یک پزشک بیان شده است زیرا بیمار بیشترین ارتباط را در بیمارستان با پرستار دارد و رضایت بیمار از پرستار به معنای رضایت او از بیمارستان است.

به طور کلی نقش های یک پرستار را می توان در موارد زیر خلاصه کرد:

- وظیفه مراقبت از بیماران در بیمارستان و انجام کار پانسمان و تزریقات
- وظیفه ی مراقبت از بیماران در همه ی مراحل زندگی به منظور تصحیح عادات غذایی و دارویی و پیشگیری از بیماری ها
- نقش آموزش دهنده به افراد جهت رفع نیاز های یادگیری آنها در زمینه مراقبت از بیمار
- نقش هماهنگ کننده و ارتباط دهنده بیمار و پزشک
- تحقیق درباره نحوه کاهش تعداد روزهای بستری بیمار و بهبود هر چه سریعتر
- انتقال خواست ها و نیاز های بیمار به خانواده بیمار
- مسئولیت مدیریت بخش (نظارت و کنترل گروه پرستاری و بررسی مشکلات این بخش)

مهارت های لازم برای اشتغال در حرفه ی پرستاری

پرستار شخصی است که در بیمارستان بیشترین برخورد با بیماران و همراهان آنها داراست بنابراین سلامت کامل جسمی و روانی لازمه ی شغل پرستاری است. پرستار باید عاشق خدمت به انسان ها باشد و صبر و علاقه ی لازم برای این حرفه را داشته باشد. پرستار باید شخصیت منظم و دقیقی داشته باشد زیرا که نظم و دقت اساس این رشته است. پرستار باید تسلط روحی و روانی کامل روی خود داشته باشد تا بتواند در سخت ترین شرایط جسمی و روحی رفتار مناسبی با بیماران و همراهان آنها داشته باشد. علاوه براین دانشجوی پرستاری از سلامت کامل

جسمانی برخوردار باشد زیرا مشکلات به ظاهر کوچک همچون لرزش دست و لکنت زبان باعث کاهش کارایی شدید یک پرستار می شود. همچنین متقاضیان این رشته باید روی برخی از دروس دبیرستان از جمله زبان انگلیسی، شیمی و زیست تسلط لازم را داشته باشند. تسلط بر زبان انگلیسی برای به روز بودن و استفاده از مجلات و منابع علمی در این رشته ضروری است.

آشنایی با دروس دانشگاهی رشته ی پرستاری

تعداد واحد های درسی پرستاری در مقطع کارشناسی ۱۳۰ واحد و طول مدت تحصیل مقطع کارشناسی این رشته حداقل ۴ سال و حداکثر ۵ سال بوده و پس از آن امکان ادامه تحصیل در مقاطع کارشناسی ارشد و دکترا وجود دارد. دروس این رشته ی تحصیل را به دو گروه علوم پایه و علوم تخصصی میتوان تقسیم بندی کرد:

دروس رشته پرستاری

دروس عمومی: ۲۲ واحد

اخلاق اسلامی	ادبیات فارسی	مبانی نظری اسلام
تربیت بدنی ۱ و ۲	انقلاب اسلامی	زبان عمومی
تاریخ فرهنگ و تمدن اسلام و ایران	دانش خانواده و جمعیت	تاریخ و تمدن اسلامی
	آشنایی با منابع اسلامی	

دروس پایه رشته پرستاری: ۱۵ واحد

فیزیولوژی	میکروب شناسی	تشریح
آمار حیاتی مقدماتی	ژنتیک و ایمونولوژی	انگل شناسی
فناوری اطلاعات در پرستاری	تحقیق در پرستاری	بیوشیمی

دروس تخصصی رشته پرستاری: ۵۴ واحد

روانشناسی فردی و اجتماعی	اصول اپیدمیولوژی و مبارزه با بیماری‌های شایع در ایران	تغذیه و تغذیه درمانی
فرایند آموزش بیمار	زبان تخصصی	داروشناسی
پرستاری سلامت جامعه	پرستاری سلامت فرد و خانواده	اخلاق پرستاری و ارتباط حرفه‌ای
بررسی وضعیت سلامت	پرستاری بهداشت مادر و نوزاد	پرستاری و بهداشت محیط
پرستاری در اختلالات سلامت مادر و نوزاد	مفاهیم پایه پرستاری	اصول و مهارت‌های پرستاری
مراقبت‌های جامع پرستاری در بخش‌های ویژه	مراقبت‌های پرستاری در منزل	پرستاری بزرگسالان / سالمندان ۱، ۲ و ۳
پرستاری بیماری‌های کودکان	پرستاری کودک سالم	پرستاری اورژانس در بحران‌ها و حوادث غیر مترقبه
اصول مدیریت خدمات پرستاری	پرستاری بیماری‌های روان	پرستاری بهداشت روان

دروس کارآموزی: ۱۸ واحد

پرستاری سلامت جامعه/ فرد و خانواده / محیط	پرستاری بهداشت مادران و نوزاد	اصول و مهارت‌های پرستاری
پرستاری بزرگسالان، سالمندان ۳	پرستاری بزرگسالان، سالمندان ۲	پرستاری بزرگسالان، سالمندان ۱
پرستاری بهداشت روان و پرستاری بیماری‌های روان	پرستاری کودک سالم و پرستاری بیماری‌های کودکان	پرستاری در مشکلات شایع ایران

پرستاری مراقبت‌های ویژه	فارماکولوژی بالینی
-------------------------	--------------------

دروس کارآموزی در عرصه: ۲۱ واحد

پرستاری بزرگسالان، سالمندان و پرستاری مراقبت در منزل	پرستاری سلامت جامعه، فرد و خانواده، محیط	پرستاری بهداشت مادران و نوزاد
پرستاری مراقبت‌های ویژه	اصول مدیریت خدمات پرستاری	پرستاری بیماری‌های کودکان
	پرستاری اورژانس در بحران‌ها و حوادث غیر مترقبه	

فرصت‌های شغلی و تحصیلی رشته پرستاری

رشته ی پرستاری در سه مقطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکترا در دانشگاه های علوم پزشکی وجود دارد. رشته ی کارشناسی پرستاری، عمومی بوده و گرایش خاصی ندارد اما از مقطع کارشناسی ارشد به گرایش های متنوعی تقسیم می شود.

از جمله گرایش های مقطع کارشناسی ارشد می توان به موارد زیر اشاره کرد:

- روان پرستاری
- پرستاری داخلی - جراحی
- پرستاری سلامت جامعه
- پرستاری کودکان
- پرستاری نظامی

- پرستاری مراقبت های ویژه نوزادان
- پرستاری توانبخشی
- پرستاری اورژانس
- پرستاری مراقبت های ویژه
- پرستاری سالمندی
- مدیریت پرستاری

و همچنین گرایش های مقطع دکترا

رشته پرستاری در مقطع دکتری (PhD) رشته مقطعی است که دانش آموختگان آن قادر خواهند بود بعنوان بالاترین مرج علمی و حرفه ای در این رشته در حوزه های آموزشی، پژوهشی، مدیریت خدمات پرستاری و ارزیابی ، خدمات خود را در راستای اعتلای سلامت به مدد جویان جامعه و مراکز مرتبط ارائه نمایند.

مهارت های شغلی

- طراحی ، اجرا و ارزشیابی انواع تحقیقات پرستاری بر حسب نیاز جامعه
- مشارکت و تدوین گاید لاین های پرستاری
- آموزش بیماران ، خانواده و جامعه
- آموزش مقاطع مختلف تحصیلی رشته پرستاری
- ارائه مشاوره تخصصی به مخاطبین
- برنامه ریزی، اجرا و ارزشیابی خدمات پرستاری مبتنی بر فرآیند پرستاری
- راهنمایی و مشاوره پایان نامه و رساله های دانشجویان تحصیلات تکمیلی
- مشارکت در طراحی ، تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی مقاطع مختلف

یک پرستار می تواند محل های زیر را به عنوان آینده ی کاری خود انتخاب کند:

بیمارستان ها، کلینیک ها و پاراکلینیک ها، ادارات و سازمان های پرستاری و به عنوان مربی در دانشکده ها.

درآمد یک پرستار بستگی به محل استخدام، پست های بیمارستان، ساعت شغلی و موقعیت جغرافیایی دارد .

شغل پرستاری از دیدگاه برخی کارشناسان در رده دوم مشاغل سخت قرار می گیرد. زیرا پرستاران با حداکثر ساعت کاری، سر و کار داشتن با بیمار های مختلف روانی، استرس بالا و در معرض بیماری های مختلف بودن، حداقل درآمد دریافتی را دارند. بنابراین علاقه، شرط اصلی انتخاب این رشته ی تحصیلی است.